

I

(Aktid, mille avaldamine on kohustuslik)

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 2252/2004,**13. detsember 2004,****liikmesriikide poolt väljastatud passide ja reisidokumentide turvaelementide ja biomeetria standardite kohta**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 62 lõike 2 punkti a,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,⁽¹⁾

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust,⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) 19. ja 20. juunil 2003. aastal toimunud Thessaloniki Euroopa Ülemkogu kinnitas, et Euroopa Liit vajab ühtset lähenemisviisi biomeetriliste tunnuste või biomeetriliste andmete kasutamiseks kolmandate riikide kodanike dokumentides, Euroopa Liidu kodanike passides ja infosüsteemides (VIS ja SIS II).

(2) Passide minimaalsed turvastandardid kehtestati 17. oktoobril 2000 ülemkogus kohtunud liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsiooniga.⁽³⁾ Nüüd on asjakohane kõnealust resolutsiooni ajakohastada ühenduse meetmega, et saavutada kaitseks võltsimise eest passide ja reisidokumentide tõhustatud ja ühtlustatud turvastandardid. Samaaegselt tuleks passi või reisidokumenti lisada biomeetrilised tunnused, et luua kindel seos dokumendi ja selle õige kasutaja vahel.

(3) Turvaelementide ühtlustamine ja biomeetriliste tunnuste kasutuselevõtmine on tähtis samm uute elementide kasutuselevõtu suunas, pidades silmas tulevasi arenguid Euroopa tasandil; need muudavad reisidokumendi turva-

lisemaks ja loovad kindlama seose passi ja reisidokumendi ning selle kasutaja vahel, aidates seeläbi paremini tagada, et dokument on kaitstud kuritahtliku kasutamise eest. Arvesse tuleks võtta Rahvusvahelise Tsiviillennundusorganisatsiooni (ICAO) spetsifikatsioone, eelkõige masinloetavaid reisidokumente käsitlevas dokumendis 9303 ette nähtud spetsifikatsioone.

(4) Käesolev määrus piirdub liikmesriikide passide ja reisidokumentide turvaelementide, sealhulgas biomeetriliste tunnuste ühtlustamisega. Dokumentide andmekandjatel sisalduvatele andmetele ligipääsu omavate asutuste ja organite määramine toimub siseriiklike õigusaktide alusel, kui ühenduse õiguse, Euroopa Liidu õiguse või rahvusvaheliste lepingute mis tahes asjakohastest sätetest ei tulene teisiti.

(5) Käesolevas määruses tuleks sätestada üksnes sellised spetsifikatsioonid, mis ei ole salajased. Lisaks sellistele spetsifikatsioonidele on vaja spetsifikatsioone, mis võivad jääda salajasteks, et ennetada võltsimise ja järeletegemise riski. Sellised tehnilised lisaspetsifikatsioonid tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused.⁽⁴⁾

(6) Komisjoni peaks abistama nõukogu 29. mai 1995. aasta määruse (EÜ) nr 1683/95 (ühtse viisavormi kohta).⁽⁵⁾

(7) Et tagada nimetatud info kättesaadavus vaid selleks ettenähtud isikutele, on samuti tähtis, et iga liikmesriik määraks ainult ühe passide ja reisidokumentide tootmisega tegeleva ettevõtte, kusjuures liikmesriigile jääb õigus seda ettevõtet vajaduse korral vahetada; turvalisuse tagamiseks peab iga liikmesriik teatama kõnealuse pädeva ettevõtte nime komisjonile ja teistele liikmesriikidele.

⁽¹⁾ ELT C 98, 23.4.2004, lk 39.

⁽²⁾ Arvamus on esitatud 2. detsembril 2004. aastal (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽³⁾ EÜT C 310, 28.10.2000, lk 1.

⁽⁴⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

⁽⁵⁾ EÜT L 164, 14.7.1995, lk 1. Määrust on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

- (8) Passi ja reisidokumentidega seotud isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta.⁽¹⁾ Tuleks tagada, et passi ei kanta muud teavet kui see, mis on sätestatud käesolevas määruses, selle lisas või mis on nimetatud asjaomases reisidokumendis.
- (9) Vastavalt proportsionaalsuse põhimõttele on ühtsete turvastandardite ja koostalitlusvõimeliste biomeetriliste tunnuste kasutuselevõtmise peamise eesmärgi saavutamiseks vajalik ja asjaomane sätestada eeskirjad kõikidele liikmesriikidele, kes jõustavad 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni.⁽²⁾ Käesolev määrus ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik taotletavate eesmärkide saavutamiseks asutamislepingu artikli 5 kolmanda lõigu kohaselt.
- (10) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokollide artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel, ja see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata. Võttes arvesse, et käesoleva määruse eesmärk on täiendada Schengeni *acquis'd* vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu IV jaotise kolmandale osale, otsustab Taani vastavalt protokollide artiklile 5 kuue kuu jooksul pärast seda, kui nõukogu on käesoleva määruse vastu võtnud, kas ta võtab selle sätted üle oma siseriiklikku õigusesse.
- (11) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis'* sätete, milles Ühendkuningriik ei osale, edasiarendamist vastavalt nõukogu 29. mai 2000. aasta otsusele 2000/365/EÜ Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes.⁽³⁾ Seetõttu ei osale Ühendkuningriik käesoleva määruse vastuvõtmisel ja see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata.
- (12) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis'* sätete, milles Iirimaa ei osale, edasiarendamist vastavalt nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsusele 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes.⁽⁴⁾ Seetõttu ei osale Iirimaa

käesoleva määruse vastuvõtmisel ja see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata.

- (13) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel nimetatud kahe riigi Schengeni *acquis'* rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises osalemise kohta sõlmitud lepingu tähenduses nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist,⁽⁵⁾ mis on seotud nõukogu 17. mai 1999. aasta otsuse 1999/437/EÜ (kõnealuse lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta),⁽⁶⁾ artikli 1 punktis B osutatud valdkonnaga.
- (14) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ning Šveitsi Konföderatsiooni vahel Schengeni *acquis'* rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises osalemise kohta sõlmitud lepingu tähenduses nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist,⁽⁷⁾ mis on seotud otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis B osutatud valdkonnaga koostoimes nõukogu 25. oktoobri 2004. aasta otsuse (mis käsitleb selle lepingu alla kirjutamist Euroopa Liidu ning Euroopa Ühenduse nimel ning selle teatud sätete ajutist kohaldamist)⁽⁸⁾ artikli 4 lõikega 1,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE.

Artikkel 1

- Liikmesriikides väljastatavad passid ja reisidokumendid peavad vastama määruse lisas sätestatud minimaalsetele turvastandarditele.
- Passidele ja reisidokumentidele lisatakse andmekandja, mis sisaldab näokujutist. Liikmesriigid lisavad samuti koostalitlusvõimelistes vormingutes sõrmejäljed. Andmed on turvatud ja andmekandja on piisava salvestusmahu ja -võimega, et tagada andmete terviklikkus, autentsus ja konfidentsiaalsus.
- Käesolevat määrust kohaldatakse liikmesriikide poolt välja antud passide ja reisidokumentide suhtes. Määrust ei kohaldata liikmesriikide poolt oma kodanikele väljastatavate isikutunnistuste suhtes või ajutiste passide ja reisidokumentide suhtes, mille kehtivusaeg ei ületa 12 kuud.

⁽¹⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31. Direktiivi on muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

⁽²⁾ EÜT L 239, 22.9.2000, lk 19. Konventsiooni on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 871/2004 (ELT L 162, 30.4.2004, lk 29).

⁽³⁾ EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43.

⁽⁴⁾ EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20.

⁽⁵⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

⁽⁶⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31.

⁽⁷⁾ Nõukogu dokument 13054/04, kättesaadav veebilehel: <http://register.consilium.eu.int>

⁽⁸⁾ Nõukogu dokumendid 13464/04 ja 13466/04, kättesaadavad veebilehel: <http://register.consilium.eu.int>

Artikkel 2

Artikli 5 lõikes 2 nimetatud korras kehtestatakse passide või reisidokumentide täiendavad tehnilised spetsifikatsioonid seoses järgmisega:

- a) täiendavad turvaelemendid ja -nõuded, sealhulgas tugevdatud võltsimis- ja järeletegemisvastased standardid;
- b) biomeetriliste elementide andmekandja ja selle turvamise, sealhulgas andmete loata juurdepääsu vältimise tehnilised spetsifikatsioonid;
- c) näokujutise ja sõrmejälgede kvaliteedinõuded ja ühised standardid.

Artikkel 3

1. Vastavalt artikli 5 lõikes 2 osutatud korrale võidakse otsustada, et artiklis 2 osutatud spetsifikatsioonid on salajased ja ei kuulu avaldamisele. Need tehakse kättesaadavaks üksnes liikmesriikide määratud trükkimise eest vastutavatele ettevõtetele ning liikmesriigi või komisjoni poolt nõuetekohaselt volitatud isikutele.

2. Iga liikmesriik määrab ühe ettevõtte, kes vastutab passide ja reisidokumentide trükkimise eest. Liikmesriik teatab selle ettevõtte nime komisjonile ja teistele liikmesriikidele. Kaks või enam liikmesriiki võivad nimetada ühe ja sama ettevõtte. Igal liikmesriigil on õigus enda määratud ettevõtet vahetada. Liikmesriik teatab vastavatest muudatustest komisjonile ja teistele liikmesriikidele.

Artikkel 4

1. Ilma et see piiraks andmekaitsereeglite kohaldamist, on isikul, kellele pass või reisidokument on välja antud, õigus kontrollida passi või reisidokumenti kantud isikuandmeid ja vajaduse korral nõuda paranduste tegemist või andmete kustutamist.

2. Passi või reisidokumenti kantakse andmeid masinloetaval kujul ainult juhul, kui see on sätestatud käesolevas määruses või

selle lisas või kui dokumendi väljastanud liikmesriik on seda passis või reisidokumendis nimetanud vastavalt oma siseriiklikule õigusele.

3. Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse biomeetrilisi tunnuseid passides ja reisidokumentides üksnes alljärgnevatel eesmärkidel:

- a) dokumendi ehtsuse kontrollimiseks;
- b) kasutaja isikusamasuse kontrollimiseks otseselt kättesaadavate võrreldavate tunnuse abil, kui passi või muu reisidokumendi esitamine on seadusega nõutav.

Artikkel 5

1. Komisjoni abistab määruse (EÜ) nr 1683/95 artikli 6 lõike 2 alusel loodud komitee.

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtjaks kehtestatakse kaks kuud.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 6

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Liikmesriigid kohaldavad käesolevat määrust järgmiselt:

- a) näokujutise osas: hiljemalt 18 kuud;
- b) sõrmejälgede osas: hiljemalt 36 kuud

pärast artiklis 2 osutatud meetmete vastuvõtmist. Siiski ei mõjuta see juba väljastatud passide ja reisidokumentide kehtivust.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepinguga.

Brüssel, 13. detsember 2004

Nõukogu nimel

eesistuja

B. R. BOT

LISA

LIIKMESRIIKIDES VÄLJASTATAVATE PASSIDE JA REISIDOKUMENTIDE MINIMAALSED TURVASTANDARDID**Sissejuhatus**

Käesolevas lisas sätestatakse liikmesriikide passide ja reisidokumentide puhul nõutav minimaalne turvalisuse tase. Lisa sätted käsitlevad eelkõige isikuandmete lehekülge. Üldisi turvanõudeid kohaldatakse samuti passide ja reisidokumentide teiste osade suhtes.

Isikuandmete leheküljel võib sisaldada erinevaid alusmaterjale. Lisas täpsustatakse kasutatava spetsiifilise materjali minimaalset turvalisuse taset.

1. Materjal

Passi või reisidokumendi isikuandmeid või muid andmed sisaldavate osade jaoks kasutatav paber peab vastama järgmistele miinimumnõuetele:

- optiliste valgenditeta,
- kahetooniliste vesimärkidega,
- turvareagentidega, mis kaitsevad keemilise kustutamise eest,
- värviliste kiududega (osaliselt nähtavad ja osaliselt UV-fluorestseerivad, või nähtamatud ja vähemalt kahevärviselt fluorestseerivad),
- soovitatavalt UV-fluorestseerivate plašettidega (kleebiste puhul kohustuslik),
- soovitatakse kasutada turvaniiti.

Kui isikuandmete leheküljel on kleebise kujul, võib kõnealuse lehe jaoks kasutataval paberil vesimärgist loobuda. Vesimärgist võib samuti loobuda passi kaante sisekülgedel kasutataval paberil. Turvareagentide kasutamine passi või reisidokumendi kaante sisekülgedel on nõutav ainult juhul, kui neile kantakse andmeid.

Õmblusniit peab olema kaitstud väljavahetamise eest.

Kui passi või reisidokumendi andmeleheküljel on valmistatud täielikult sünteetilisest ainest, ei ole üldjuhul võimalik passi või reisidokumendi paberi puhul kasutatavaid ehtsusmärke kasutada. Kleebiste ja plastikust andmelehekülgedele korral tuleb ehtsusmärkide puudumine materjalis kompenseerida turvatrüki, kopeerimisvastaste elementide kasutamise või järgnevaid miinimumnõudeid ületava punktidele 3, 4 ja 5 vastava isikustamistehnika kasutamisega.

2. Isikuandmete leheküljel

Pass või reisidokument peab sisaldama masinloetavat isikuandmete lehekülge, mis vastab ICAO dokumendi 9303 1. osale (masinloetavad passid), ning passide väljaandmine peab olema kooskõlas kõnealuses dokumendis masinloetavatele passidele kehtestatud spetsifikatsioonidega.

Passi kasutaja fotokujutis peab samuti olema kõnealusel leheküljel ja see ei tohi olla isikuandmete leheküljele kinnitatud, vaid peab olema materjali integreeritud punktis 5 nimetatud isikustamistehnikaid kasutades.

Isikuandmed kantakse passi või reisidokumendi tiitellehele järgnevale leheküljele. Igal juhul ei tohi isikuandmeid kanda enam kaane siseküljele.

Isikuandmete lehekülje kujundus peab olema eristatav teistest lehekülgedest.

3. Trükitehnikad

Kasutatakse järgmisi trükitehnikaid:

A. Tausta trükkimiseks:

- kahetoonilised giljošid või võrdväärased struktuurid,
- spektrivärvused, võimalusel fluorestseerivad,
- UV-fluorestseeriv ületrükk,
- tõhusad võltsimis- ja järeletegemisvastased motiivid (eelkõige isikuandmete leheküljel) koos mikrotrüki valikulise kasutamisega,
- paberist passi või reisidokumendi lehtede ja kleebiste korral peab kasutama reagenttrükkivärve,
- kui passi või reisidokumendi paber on võltsimise eest hästi kaitstud, ei ole reagenttrükkivärvide kasutamine kohustuslik.

B. Vormide trükkimine

Integreeritud mikrotrüki abil (kui see ei sisaldu juba taustatrükis).

C. Numeratsioon

Passi või reisidokumendi igale siseleheküljele kantakse kas trükkides (võimaluse korral erilises numbri- või kirjaliigis ning UV-fluorestseeriva värviga) või augustades kordumatu dokumendinumbriga; passi andmelehekülje puhul integreeritakse kordumatu dokumendinumbriga lehele, kasutades sama tehnikat mida isikuandmete puhul. Passi andmeleheküljel peaks kordumatu dokumendinumbriga olema soovitatavalt nähtav lehe mõlemal küljel. Kui isikuandmete jaoks kasutatakse kleebist, peaks kordumatu dokumendinumbriga olema trükitud fluorestseeriva värviga, ning erilise numbri- või kirjatüübi kasutamine on kohustuslik.

Kui isikuandmed kantakse kleebistele või lamineerimata paberist siselehekülgedele, tuleb kasutada ka varjatud kujutisi sisaldavat sügavtrükki, mikrokirja ja optiliselt muutuvate omadustega värvi ning difraktsioonilist optiliselt muutuva kujutisega elementi (DOVID – Diffractive Optically Variable Image Device). Passi täielikult plastikust valmistatud andmelehekülgedel kasutatakse ka täiendavaid optiliselt muutuvaid turvaelemente, milleks on vähemalt DOVID või sellega võrdväärased meetmed.

4. Kaitse kopeerimise eest

Isikuandmete leheküljel tuleb kasutada optiliselt muutuvat (OVD) või samaväärset elementi, mis võimaldab saavutada ühtse viisavormiga samaväärse tuvastamise ja turvalisuse taseme, ja mis peab olema difraktsiooniliste struktuuride kujul, mis muutuvad erineva nurga alt vaadates (DOVID) ja mis on inkorporeeritud (võimalikult õhukesse) kuumlaminaati või samaväärsesse laminaati või peale kantud optiliselt muutuva (OVD) kattedkihina või, kui tegemist on kleebisega või lamineerimata paberist siselehega, lisatud metalliseeritud või osaliselt demetalliseeritud optiliselt muutuva elemendi (sügavtrükk ületrükk) või samaväärse elemendi kujul.

Optiliselt muutuvad elemendid peaks olema integreeritud dokumenti kihilise struktuurielemendi kujul, kaitstes tõhusalt võltsimise ja järeletegemise eest. Paberist dokumentide korral peaksid need olema integreeritud üle võimalikult suure pinna (võimalikult õhukese) kuumlaminaadi või sellega samaväärse laminaadi elemendina või kaitsekihi elemendina, nagu on kirjeldatud punktis 5. Sünteetilisest ainest valmistatud dokumentide korral peaksid need olema integreeritud kaardi kihile üle võimalikult suure pinna.

Kui plastikust andmelehekülge isikustatakse lasergraveerimise teel ja sellesse lisatakse optiliselt muutuv lasergraveeritud element, lisatakse difraktsiooniline optiliselt muutuv element vähemalt positsioneeritud metalliseeritud või läbipaistva DOVIDi kujul, et saavutada tugevdatud kaitse paljundamise vastu.

Kui isikuandmete lehekülge on valmistatud sünteetilisest ainest, millel on paberist keskkiht, lisatakse difraktsiooniline optiliselt muutuv element vähemalt positsioneeritud metalliseeritud või läbipaistva DOVIDi kujul, et saavutada tugevdatud kaitse paljundamise vastu.

5. Isikustamistehnika

Et tagada passi või reisidokumenti kantavate andmete nõuetekohane kaitse võltsimise ja järeletegemise eest, integreeritakse isikuandmed, sealhulgas kasutaja fotokujutis, kasutaja allkiri ja muud dokumendi väljaandmise põhiaandmed dokumendi alusmaterjali. Foto kinnitamise tavapäraseid viise enam ei kasutata.

Kasutada võib järgmisi isikustamistehnikaid:

- lasertrükk,
- termoolekande,
- tinditrükk,
- fotograafilised tehnikad,
- lasergraveerimine, mis ulatub kaardi turvaelemente sisaldavate kihtideni.

Et tagada isiku- ja väljastamisandmete piisav kaitse muutmiskatsete eest, on lasertrükkimise, termoolekande või fotograafiliste tehnikate kasutamise korral kohustuslik (võimalikult õhuke) kuumlamineerimine või samaväärne lamineerimine koos kopeerimisvastase elemendi kasutamisega.

Reisidokumendid väljastatakse masinloetaval kujul. Isikuandmete lehekülje kujundus vastab ICAO dokumendi 9303 1. osas esitatud spetsifikatsioonidele ning väljastamise kord vastab selles masinloetavatele dokumentidele kehtestatud spetsifikatsioonidele.